

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6292
Ημερομ. Κατάθεσης: 7/7/2022

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2022

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: ANNA ΕΥΘΥΜΙΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Δικαιοσύνης
Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Καθιέρωση στην ποινική νομοθεσία του εγκλήματος της δολοφονίας γυναικών με σεξιστικά χαρακτηριστικά, γνωστό ως γυναικοκτονία, ως αυτοτελές αδίκημα έμφυλης βίας και μέριμνα από την πολιτεία για τα ορφανά παιδιά και τους συγγενείς που έχουν αναλάβει την επιμέλειά τους

Αξιότιμοι κ.κ Υπουργοί,

Τα περιστατικά έμφυλης βίας στην Ελλάδα έχουν λάβει τελευταία εκρηκτικές διαστάσεις και η Κυβέρνηση ορθώς έχει καταδείξει την ευαισθησία και το ενδιαφέρον της εμπράκτως για την καταπολέμησή τους.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ενδεικτικά αναφέρω τη λειτουργία σε ολόκληρη τη χώρα 43 Συμβουλευτικών Κέντρων και 19 Ξενώνων Φιλοξενίας. Ομοίως και την τροποποίηση των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και της Ποινικής Δικονομίας, η οποία διευρύνει την προστασία των θυμάτων με την αυστηριοποίηση των ποινών για αδικήματα βαριάς και σεξουαλικής εγκληματικότητας.

Ωστόσο, στην τέλεση γυναικοκτονίας συντελούνται αφενός η ακραία εγκληματική συμπεριφορά με την βίαιη αφαίρεση της ζωής ενός ανθρώπου και αφετέρου η ακραία θανατογόνος μορφή εκείνης της βίας που ονομάζεται έμφυλη ή σεξιστική βία. Δηλαδή, πρόκειται για το γεγονός της δολοφονίας γυναικών εξαιτίας του φύλου τους, εξαιτίας του ότι είναι γυναίκες.

Επιπρόσθετα, η διάταξη του άρθρου 299 του ποινικού κώδικα που αφορά στο έγκλημα της ανθρωποκτονίας, δεν καλύπτει από μόνη της με επάρκεια το κοινωνικά έντονο αίτημα θέσπισης ποινής, που θα αφορά την αφαίρεση ζωής λόγω τέτοιων σεξιστικών κινήτρων και χαρακτηριστικών. Η γυναικοκτονία είναι η αφαίρεση της ζωής λόγω του φύλου της γυναίκας, με δράστες, σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, κακοποιητικούς συζύγους, συντρόφους και συγγενείς που ασκούν για χρόνια βία στα θύματα. Και καθώς οι κίνδυνοι ζωής, ασφάλειας και αξιοπρέπειας των γυναικών συνεχώς αυξάνονται, είναι αναγκαίο να κινητοποιηθεί περαιτέρω η Πολιτεία και να δημιουργηθεί ένα ολιστικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και σε επίπεδο καταστολής, αξιοποιώντας απαρέγκλιτα τις ρήτρες της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης (που κυρώθηκε με τον ν. 4531/2018) και να υπάρξει επιβάρυνση της ποινής.

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές πως θα ήταν πλέον επωφελές για την κοινωνία να εξετασθεί η τροποποίηση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου και η καθιέρωση στην ελληνική ποινική νομοθεσία του εγκλήματος της δολοφονίας γυναικών με σεξιστικά χαρακτηριστικά, γνωστό ως γυναικοκτονία, ως αυτοτελές αδίκημα έμφυλης βίας.

Εκτός από τα παραπάνω, είναι εύλογο ότι οι προεκτάσεις του φαινομένου αυτού έχουν και νομικό, βιοποριστικό και ανθρωπιστικό χαρακτήρα. Οι συγγενείς των

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Θυμάτων που καλούνται να αναλάβουν την επιμέλεια των ορφανών τέκνων, είναι άνθρωποι συχνά μεγάλοι σε ηλικία - κυρίως οι γιαγιάδες και οι παππούδες - με περιορισμένες κάποιες φορές πνευματικές και σωματικές ικανότητες. Τόσο την ανατροφή όσο και τις παρεμβάσεις με κατεύθυνση την ψυχολογική στήριξη των ορφανών παιδιών για να αντιμετωπίσουν τον θάνατο της μητέρας τους και τη στυγερή πράξη του πατέρα τους, καλούνται να τις αναλάβουν οι ίδιοι, χωρίς όμως να εξετάζεται αν το εισόδημά τους επαρκεί. Στο πλαίσιο αυτό, ανακύπτουν τα εξής ζητήματα:

- 1) Η δωρεάν ψυχολογική υποστήριξη ιδίως στα ορφανά τέκνα που έχουν βιώσει το τραγικό γεγονός της απώλειας της μητέρας τους από το συζυγοκτόνο πατέρα τους, όπως και η παροχή κοινωνικού λειτουργού, όπου αυτή κριθεί αναγκαία, για την παρακολούθηση της ομαλής ανατροφής και ανάπτυξης των παιδιών μέσα στο νέο οικογενειακό περιβάλλον, όπου συνήθως την επιμέλεια αναλαμβάνουν η γιαγιά και ο παππούς τους, θα αποτελούσε μία έμπρακτη στήριξη του κράτους και των αρμόδιων φορέων.
- 2) Επίσης, οι οικογένειες των γιαγιάδων και παππούδων που συνήθως αναλαμβάνουν την επιμέλεια των ορφανών παιδιών δεν έχουν πολλές φορές την οικονομική δυνατότητα να αναλάβουν τα έξοδα ανατροφής τους. Για το λόγο αυτό, θα ήταν επωφελές: α) να δίνεται η δυνατότητα από την Πολιτεία επαγγελματικής αποκατάστασης όσων έχουν αναλάβει την επιμέλεια των ορφανών παιδιών και αντιμετωπίζουν το ζήτημα αυτό και β) να δίνεται από την Πολιτεία σε αυτούς μια μορφή οικονομικής ενίσχυσης, με όποιον τρόπο κριθεί πρόσφορο.
- 3) Δεδομένου ότι ο κατηγορούμενος προσφεύγει στο δευτεροβάθμιο δικαστικό όργανο για την ελάφρυνση της ποινής του, θα πρέπει το σύνολο των πραγματικών δικαστικών εξόδων (π.χ. νομική εκπροσώπηση της οικογένειας του θύματος, έξοδα μετάβασης στο κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο), τα οποία είναι σημειωτέων πάρα πολύ μεγάλα, να βαραίνουν αποκλειστικά τους κατηγορούμενους και η καταβολή τους να αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση έφεσης.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Από όλα τα παραπάνω καθίσταται εύλογο ότι ο αυξανόμενος αριθμός των δολοφονιών γυναικών και των περιστατικών - αδικημάτων έμφυλης βίας δημιουργεί την ανάγκη σχεδιασμού μιας ολοκληρωμένης πολιτικής που θα στοχεύει στην ολιστική αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων και σε επίπεδο πρόληψης και σε επίπεδο καταστολής, ώστε η στήριξη των άμεσων και έμμεσων θυμάτων βίας, να επιδεικνύει την κοινωνική ευθύνη και ενσυναίσθηση.

Ως βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης, ως μέλος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων αλλά και ως γυναίκα γίνομαι δέκτης για τα παραπάνω ζητήματα κυρίως από βασανισμένες γυναίκες, που παλεύουν να σταθούν στο πλευρό των ανήλικων εγγονιών τους μετά τις δολοφονίες των θυγατερων τους. Μάλιστα, έχω πραγματοποιήσει συνάντηση με αντιπροσωπεία των γυναικών αυτών στη Βουλή, όπου οι μαρτυρίες τους ως προς τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν συνέπεια των στυγερών εγκλημάτων σε βάρος των θυγατέρων τους ήταν συγκλονιστικές.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

Αν είναι στις άμεσες προτεραιότητές σας η τροποποίηση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου και η καθιέρωση στην ελληνική ποινική νομοθεσία του εγκλήματος της δολοφονίας γυναικών με σεξιστικά χαρακτηριστικά, γνωστό ως γυναικοκτονία, ως αυτοτελές αδίκημα έμφυλης βίας.

Αν είναι στις άμεσες προτεραιότητές σας να ληφθεί περαιτέρω μέριμνα από την πολιτεία για τα ορφανά παιδιά και τους ανθρώπους - κατ' εξοχήν συγγενείς - που έχουν αναλάβει την επιμέλειά τους

Αν είναι στις άμεσες προτεραιότητές σας να εξετάσετε την υλοποίηση πολιτικών όπως:

- 1. Δωρεάν ψυχολογική υποστήριξη ιδίως στα ορφανά παιδιά που η μητέρα τους δολοφονήθηκε με τη διάσταση της γυναικοκτονίας καθώς και η παροχή κοινωνικού λειτουργού, όπου αυτή κριθεί αναγκαία, για την παρακολούθηση**

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

της ομαλής ανατροφής και ανάπτυξης των παιδιών μέσα στο νέο οικογενειακό περιβάλλον.

2. Η δυνατότητα από την Πολιτεία επαγγελματικής αποκατάστασης όσων έχουν αναλάβει την επιμέλεια των ορφανών παιδιών και αντιμετωπίζουν το ζήτημα αυτό.
3. Η παροχή από την Πολιτεία σε όσους έχουν αναλάβει την επιμέλεια των ορφανών παιδιών μιας μορφής οικονομικής ενίσχυσης, με όποιον τρόπο κριθεί πρόσφορο.
4. Η κάλυψη του συνόλου των πραγματικών δικαστικών εξόδων από τον καταδικασμένο στο αδίκημα της γυναικοκτονίας, ως προϋπόθεση για να προσφύγει στο δεύτερο βαθμό της δικαστικής κρίσης.

Με εκτίμηση,

Άννα Ευθυμίου

Βουλευτής Ν.Δ. Α΄ Θεσσαλονίκης